

ΟΙ ΤΟΥΡΚΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

Βασίλης Μούτσογλου

Πρέσβης ε.τ.

Θα γίνουν δύο εκλογές:

1. Γενικές (Βουλευτικές)
2. Προεδρικές

Σύμφωνα με το σύνταγμα της Τουρκίας:

ΑΡΘΡΟ 77- Οι εκλογές για τη Μεγάλη Τουρκική Εθνοσυνέλευση και την Προεδρία διεξάγονται την ίδια ημέρα κάθε πέντε χρόνια. Ο βουλευτής του οποίου η θητεία έχει λήξει μπορεί να επανεκλεγεί.

ΑΡΘΡΟ 78- Εάν δεν είναι δυνατή η διεξαγωγή νέων εκλογών λόγω πολέμου, η Μεγάλη Τουρκική Εθνοσυνέλευση μπορεί να αποφασίσει να αναβάλει τις εκλογές για ένα έτος. Εάν ο λόγος της αναβολής δεν έχει εξαφανιστεί, η διαδικασία αυτή μπορεί να επαναληφθεί σύμφωνα με τη διαδικασία της απόφασης αναβολής.

Ο πρώτος γύρος για την εκλογή Προέδρου γίνεται μαζί με τις βουλευτικές εκλογές – κανονικά στις 18 Ιουνίου, αλλά ο Erdogan «επικαιροποίησε» την ημερομηνία των εκλογών, οι οποίες θα διεξαχθούν τελικά μάλλον στις 14 Μαΐου.

Βουλευτικές Εκλογές

Οι βουλευτικές εκλογές γίνονται με την απλή αναλογική και στην εθνοσυνέλευση εισέρχονται όσα κόμματα έχουν εξασφαλίσει το 7%. Για το σκοπό αυτό, τα κόμματα μπορούν να συνασπίζονται.

Συνασπισμοί:

Ρεπουμπλικανική συμμαχία

AKP – Κόμμα Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης - Erdogan

MHP – Εθνικιστικό Κίνημα – Devlet Bahçeli

BBP – Μεγάλο Κόμμα Ενότητας – Mustafa Destici

Εθνική Συμμαχία

CHP – Ρεπουμπλικανικό Λαϊκό Κόμμα – Kemal Kilincdaroglu

IYI Parti - Καλό Κόμμα - Meral Aksener

Τραπέζι των 6 : Προστίθενται

Saadet partisi - Temel Karamollaoglu

Gelecek Parti - Ahmed Davutoglu
DEVA (Demokrasi ve Atılım partisi) – Ali Babacan
DP (Demokrat partisi) – Gultekin Uysal

Συμμαχία Μόχθου και Ελευθερίας ή Τρίτη Συμμαχία
HDP – Δημοκρατικό Κόμμα των Λαών -Pervin Buldan και Mithat Sancar
(ο Selahaddin Demirtas βρίσκεται στη φυλακή).

Ωστόσο ο εισαγγελέας ζήτησε το κλείσιμο του κόμματος λέγοντας ότι συνδέεται με το PKK κατά οργανικό τρόπο. Επομένως δεν είναι βέβαιο αν θα συμμετάσχει ή αν οι Κούρδοι καταφέρουν να ιδρύσουν άλλο κόμμα ως τις εκλογές. Στην περίπτωση μη συμμετοχής του κόμματος στις βουλευτικές εκλογές, δεν είναι βέβαιο πως θα συμπεριφερθούν οι οπαδοί του στις προεδρικές.

Οι εκλογές θα κριθούν κυρίως από τους εξής παράγοντες κατά σειρά αξιολόγησης.

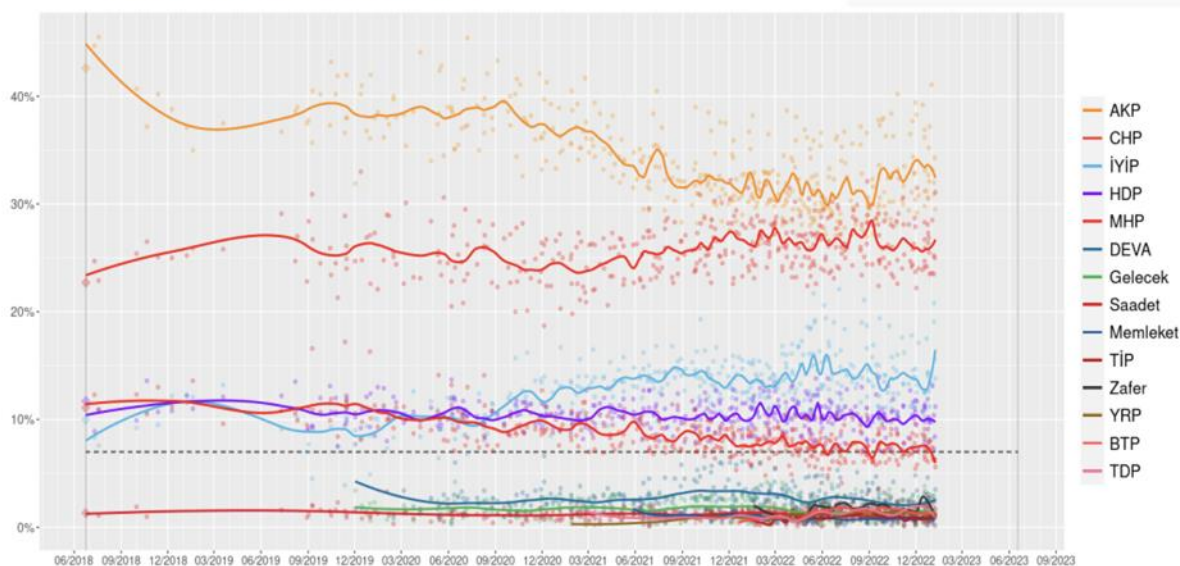
1. Κατάσταση Οικονομίας
2. Ταυτοτικά ζητήματα (Κούρδοι, Αλεβήδες, Δυτική – Ανατολική Τουρκία)
3. Διαφθορά
4. Εξωτερική πολιτική

Ο αντιπολιτευτικός συνασπισμός Εθνική Συμμαχία δεν έχει πολλές πιθανότητες να αξιολογηθεί από το εκλογικό σώμα ως πειστική εναλλακτική λύση και μάλιστα με υποψήφιο Πρόεδρο τον Kilicdaroglu. Επειδή:

- Το τουρκικό εκλογικό σώμα ψηφίζει συντηρητικά
- Το ήπιο εθνικιστικό CHP υπό κανονικές συνθήκες, συνήθως δεν επιλέγεται.

Μπορεί να χρησιμοποιηθούν τεχνάσματα όπως δημοψήφισμα για την μαντίλα ή εξαγγελία προθέσεων για αλλαγή του συντάγματος για να μετατραπεί η Τουρκία από προεδρική σε προεδρευόμενη δημοκρατία

Η πορεία των δημοσκοπήσεων σχετικά με τις βουλευτικές εκλογές εμφανίζεται στο κατωτέρω διάγραμμα. Το AKP φαίνεται ότι θα είναι πρώτο κόμμα, αλλά δύσκολα θα εξασφαλίσει την απόλυτη πλειοψηφία στο κοινοβούλιο.

Προεδρικές Εκλογές

Για τις Προεδρικές, προφανώς θα υπάρχουν οι ίδιες συμμαχίες.

Aksener και Bahçelî δήλωσαν ότι δεν θα είναι υποψήφιοι.

Πρόβλημα είναι ο ορισμός του υποψηφίου στην Εθνική συμμαχία, καθώς ως φαίνεται η Aksener δεν θέλει τον Κιλιτσντάρογλου αλλά προτιμά τον Ιμάμογλου.

Θα πρέπει να ληφθεί υπόψη:

- Η δικαστική καταδίκη του Εκρέμ Ιμάμογλου στις 14 Δεκεμβρίου 2022 και το γεγονός ότι η απόφαση αυτή ανοίγει το δρόμο για την στέρηση των πολιτικών του δικαιωμάτων.
- Το εθνικιστικό παρελθόν του Μανσούρ Γιαβάς, του δημάρχου Άγκυρας και ενδεχόμενου υποψηφίου της Εθνικής Συμμαχίας, και το γεγονός ότι εξακολουθεί να χρησιμοποιεί πρώην στελέχη του MHP στο προσωπικό του δήμου, μπορεί να οδηγήσει τους αντιπολιτευόμενους και το κουρδικό κόμμα στη μη ψήφιση του περίπτωση υποψηφιότητας του.

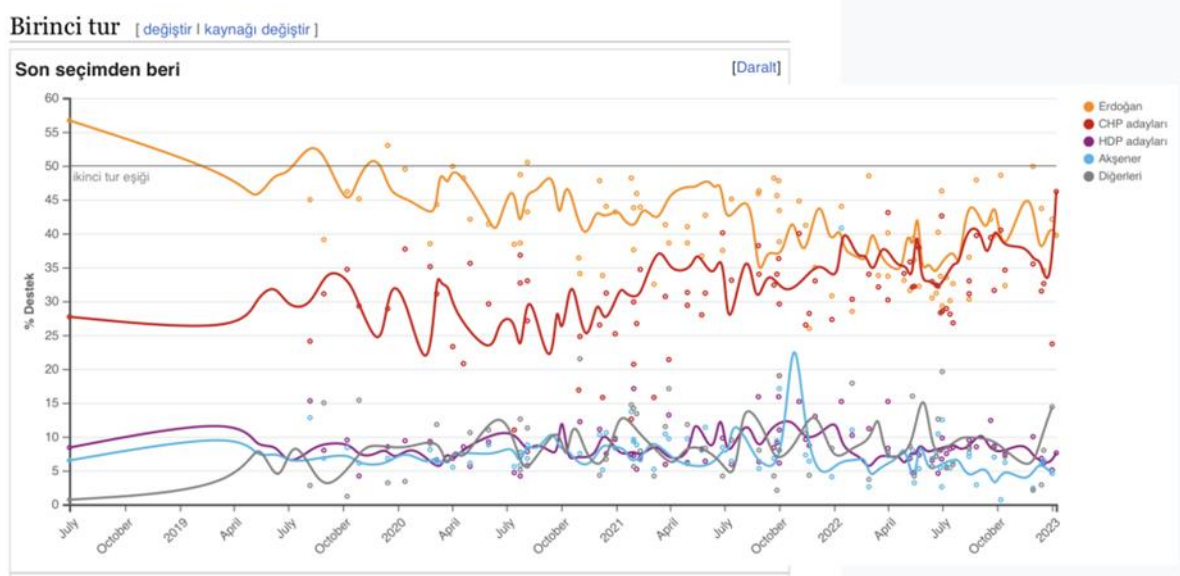
Ο Erdogan έχει ανάγκη να κερδίσει τις εκλογές πάση θυσία.

Για τον ίδιο, είναι απαραίτητο να κερδίσει, γιατί αν χάσει την ασυλία που του προσφέρει η προεδρία, θα υποστεί διώξεις για διαφθορά και παραβιάσεις του συντάγματος. Άρα θα κάνει ό,τι μπορεί για να μη χάσει τις εκλογές.

- Η αντιπολίτευση άργησε να επιλέξει υποψήφιο. Μπορεί ο οποιοσδήποτε αντίπαλος του να κερδίζει στις δημοσκοπήσεις, όμως επειδή δεν υπάρχει εστίαση, εμφανίζεται εξιδανικευμένος.

- Ο Erdogan διατηρεί την προτίμηση μεγάλου μέρους του εκλογικού σώματος, επειδή κατάφερε να δημιουργήσει πελατειακές σχέσεις μαζί του.
- Ο Erdogan υποστηρίζεται σθεναρά από τη Ρωσία, το Κατάρ, το Αζερμπαϊτζάν και άλλες χώρες της περιοχής.
- Ο Erdogan ελέγχει τη δικαστική εξουσία και την ανώτατη εφορευτική επιτροπή, όπως κατέστη φανερό στην υπόθεση των δημοτικών εκλογών της Κωνσταντινούπολης. Η τελευταία γραμμή άμυνας του θα είναι κάποια χειραγώγηση των αποτελεσμάτων.
- Ήδη έχει αυξήσει το βασικό μισθό κατά 30% και τους μισθούς των δημοσίων υπαλλήλων κατά 50%

Η πορεία των δημοσκοπήσεων σχετικά με τον πρώτο γύρο των προεδρικών εκλογών φαίνεται στο κατωτέρω διάγραμμα. Όπως φαίνεται καθαρά στον δεύτερο γύρο θα λάβουν μέρος ο Erdogan και ο υποψήφιος της Εθνικής Συμμαχίας.

Ο Erdogan ηττάται σε κάθε περίπτωση όταν τίθεται το ερώτημα επιλογής μεταξύ του ιδίου και των πιθανών ανθυποψηφίων του, ακόμη και με τον Kilicdaroglu, αν και με μικρότερο ποσοστό. Ωστόσο φαίνεται ότι ο Kilicdaroglu θα είναι ο υποψήφιος της αντιπολίτευσης.

Στο δεύτερο γύρο, που θα γίνουν δυο εβδομάδες μετά τον πρώτο εφόσον δεν επιτευχθεί απόλυτη πλειοψηφία κανενός υποψηφίου, οι δημοσκοπήσεις δείχνουν:

Erdogan vs Kilicdaroglu 38/48 ωστόσο σύμφωνα με άλλη 42/41
Erdogan vs Imamoglu 42/47

Erdogan vs Yavas	39/49
Erdogan vs Aksener	42/46

Αν ο Erdogan αντιληφθεί ότι δεν πρόκειται να κερδίσει τις εκλογές, δεν αποκλείεται να προσφύγει στη λύση του άρθρου 78 για να παρατείνει την παραμονή του στην εξουσία. Για πρόκληση πολέμου μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως πρόσχημα είτε ένα τυχαίο γεγονός, είτε μια πρόκληση, είτε ένα κατασκευασμένο γεγονός (στην απόπειρα πραξικοπήματος Βαριοπούλα, που αποκαλύφθηκε το 2010, οι στρατιωτικοί σκόπευαν να καταρρίψουν ένα δικό τους αεροπλάνο και να κατηγορήσουν την Ελλάδα).

Σημειώνεται ότι τα Ε/Τ, όπως είπε ο ΥΠΕΞ Cavusoglu, είναι εθνικό θέμα και δεν θα πρέπει να θεωρείται ότι έχει ρόλο στην προεκλογική εκστρατεία. Η Ελλάδα και τα Ε/Τ ελάχιστο ρόλο παίζουν στις εκλογές στην Τουρκία. Πάντως σίγουρα δεν έχουν τον ρόλο που τους αποδίδουν τα ελληνικά μέσα ενημέρωσης, ότι δηλαδή όσα λέγονται, λέγονται για εσωτερική κατανάλωση του τουρκικού εκλογικού σώματος.

Μετά τις εκλογές, όποιο και να είναι το αποτέλεσμα, εικάζεται ότι η Τουρκία δεν θα αλλάξει στρατηγική στα Ε/Τ. Ήδη ο Cavusoglu επιχείρησε να αφαιρέσει το θέμα των Ε/Τ από τις εκλογές λέγοντας ότι είναι εθνικό θέμα.

Η Διπλωματία βέβαια, μόνο ως ένα ορισμένο σημείο μπορεί να προστατέψει την Ελλάδα. Δύο τομείς είναι σημαντικοί:

Ο πρώτος είναι η ισχύς της χώρας όπως εκφράζεται από την οικονομική ισχύ και την εθνική ενότητα, την κρατική αποτελεσματικότητα, την εσωτερική ασφάλεια, τη δικαιοσύνη.

Ο δεύτερος είναι οι ένοπλες δυνάμεις. Αντιπαραθέτοντας τους αριθμούς των πλοίων, αεροσκαφών, αρμάτων κ.λπ. που κατέχουν Ελλάδα και Τουρκία θα μπορούσε κάποιος να πει πως υπάρχει μια σχετική ισορροπία. Αυτή όμως είναι μόνο ενδεικτική.